

že pokládá žalobcův služební poměr za zrušený s výhradou soudního rozhodnutí a že sama vnucená správa se žalobcem nevstupuje vůbec v žádný smluvní závazek. Již z tohoto přednesu žalobního jest patrné, že vznik sporu tkví ve skutečnosti, že František Š., jako nabyvatel velkostatku vypověděl žalobce jako správce velkostatku ze služeb, čímž i vnucený správce se pokládal vázán, a, vzav výpověď tuto na vědomí, založil na ní pak další své kroky proti žalobci za exekučního řízení. Otázku, zda tak učinil právem čili nic, lze řešiti jen při rozhodnutí věci samé, o něž tu však nejde. V souzené věci není tedy exekuční řízení samo o sobě žalobním důvodem, takže by bez exekučního řízení žalobní důvod nemohl obstáti, když základ sporu tvoří výpověď vlastníka velkostatku. Nesejde ani na tom, že vnucený správce tuto výpověď při výkonu vnucené správy snažil se provésti a že pro svůj postup vymohl si souhlas exekučního soudu ve smyslu § 112 první odstavec ex. ř. (Srov. též komentář k exekučnímu řádu Neumann-Lichtblau 1928 str. 113.) Spor nemá tedy povahu rozepře v druhém odstavci § 17 ex. ř. naznačené a proto netřeba řešiti jen teoreticky otázku, zda a pokud předpis druhého odstavce § 17 ex. ř. byl zrušen předpisy zákona o pracovních soudech čís. 131/1931. (Srovn. sb. n. s. 13239.) Napadené usnesení, jímž byl uznán okresní soud v H. za věcně i místně příslušný, jest jinak správné (§ 42 zák. čís. 131/31 sb. z. a n.) a dovolací rekurs nemohl míti úspěch.

Čís. 13827.

Žalobní žádost, by žalovaný zaplatil žalobci číselně neuvedenou 1%ní provisi z obratu ze všech obchodů uzavřených v určité době a by stanovil podle výsledků obchodního roku číselně neuvedenou remuneraci za tuto dobu žalobci připadající, jest nepřipustná pro neurčitost, byla-li spojena jen se žalobní žádostí, by žalovaný za účelem zjištění oněch obchodů a provisi žalobci z nich příslušejících předložil obchodní knihy a zápisky a žalobci vydal z nich výpis, jakož i vyúčtování.

Obchodní pomocníci (zákon ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák.).

Obchodní pomocník, mající nárok na provisi a na remuneraci, může, není-li zvláštní úmluvy, žádati na zaměstnavateli jen, by mu byl sdělen výpis z knih a by zaměstnavatel s ním vyúčtoval, nemůže však žádati, by mu zaměstnavatel předložil obchodní knihy mimo spor.

(Rozh. ze dne 6. října 1934, Rv I 1085/34.)

Žalobce tvrdil v žalobě, že mu přísluší proti žalované firmě nárok na provisi 35.000 Kč a na remuneraci 3.000 Kč, a navrhl, by žalovaná byla uznána povinnou, by za účelem zjištění obchodů uzavřených v době od 1. ledna 1932 do 27. dubna 1933 a výše žalobcovy provise z těchto obchodů předložila obchodní knihy, pokud se toho týkají, jakož i zápisky a vydala žalobci výpis z knih, jakož i vyúčtování a zaplatila mu 1% provisi z obratu ze všech obchodů uzavřených v době od 1. ledna 1932 do 27. dubna 1933 a stanovila žalobci podle výsledku obchodního roku remuneraci na něho připadající za dobu od 1. ledna 1933 do 27. dubna 1933. Procesní soud první stolice (pra-

c o v n í s o u d) vycházejí ze žalobní prosby, shledal ji nejasnou a neurčitou, takže by rozsudek podle ní nebyl exekučně vykonatelný, a žalobu zamítl. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Žalobce sice v první stolici výslovně prohlásil, že jeho žaloba míněna jest jako žaloba určovací podle § 228 c. ř. s., ježto prý nelze žalovati na plnění. Soud není však vázán tímto žalobcovým názorem, nýbrž naopak, přihlíží k celému obsahu žaloby a k její konečné prosbě, musí z úřední moci stanovit, o jakou žalobu jde, a podle toho její náležitosti posuzovati. Žalobce nežádá ani, by byl na jisto postaven právní poměr nebo právo, neb by byla uznána pravost listiny (§ 228 c. ř. s.), a žalobní žádost vyvrcholuje v tom, by žalovaná strana byla uznána povinnou zaplatiti mu 1%ní provisi z obratu ze všech obchodů uzavřených v době od 1. ledna 1932 do 27. dubna 1933 a stanovit mu podle výsledku obchodního roku remuneraci za dobu od 1. ledna 1933 do 27. dubna 1933 do 14 dnů pod exekucí. První část žalobní prosby, týkající se předložení obchodních knih, výtahu z knih a vyúčtování a směřující také k plnění, není samostatnou částí žalobního nároku, nýbrž jen úvodem ke zmíněné další, závěrečné jeho části, jejímž předmětem jest plnění provise a stanovení remunerace. Jest proto žaloba žalobou o plnění, za jakou ostatně ji žalobce sám v odvolání označuje. Zákon v § 226 c. ř. s. žádá, by žalobní prosba byla určitá, čemuž žalobcův návrh neodpovídá. Není v něm vůbec uvedena výše částky, již jest žalovaná straně plniti, a nemůže neurčitost ta býti odstraněna tím, že částku tu lze vypočítati po zjištění všech obchodů žalobcem v době od 1. ledna 1932 do 27. dubna 1933 uzavřených. Žalobní prosba již sama o sobě musí býti tak určitá, by rozsudek na základě ní vydaný mohl býti exekvovatelný (§ 7 ex. ř.). Tomu v souzeném případě tak není. Žalobce již v žalobě uvedl, že mu přísluší nárok na provisi nejméně 35.000 Kč a na remuneraci nejméně 3.000 Kč, takže si přibližně již nárok svůj odhadl a proto, jak správně uvedl první soud, mohl ihned žalovati o zaplacení těchto částek a dle výsledků průvodního řízení částky ty zvýšiti nebo snížiti a tak se vyhnouti neurčité žádosti žaloby. Ostatně podle § 10 zák. o obch. pom. žalobce na předložení obchodních knih a vyúčtování vůbec nemá nárok.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalobcovu, pokud šlo o nárok na předložení obchodních knih a zápisů žalované firmy, jakož i na placení provise a stanovení remunerace, vyhověl mu však, pokud se týkalo sdělení výpisu z obchodních knih žalované firmy a vyúčtování žalovanou, a napadený rozsudek v tomto směru zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu, by v rámci zrušení dále jednal a znovu rozhodl.

D ů v o d y :

Žalobce se domáhá na žalované firmě, by, a) za účelem zjištění obchodů uzavřených v době od 1. ledna 1932 do 27. dubna 1933 a provisi z nich mu příslušejících předložila obchodní knihy a zápisky a vydala mu z nich výpis, jakož i vyúčtování, b) mu zaplatila 1%ní provisi z obratu ze všech obchodů uzavřených v dotčené již době, c) stanovila mu podle výsledků obchodního roku remuneraci na dotčenou dobu připa-

dající. Pokud se týče nároků ad b), c) dovodily nižší soudy správně, že jde o neurčitou žalobní žádost (§ 226 c. ř. s.), ježto žalobní návrh neuvádí výši částky, kterou má žalovaná firma zaplatiti na provisi, pokud se týče na remuneraci, a rozsudek podle žalobního žádání vydaný nemohl by ani založiti způsobilý titul (§ 7 ex. ř.). Nejvyšší soud tento závěr schvaluje. Neprávem se snaží žalobce přípustnost žádosti vyvozovati z ustanovení třetího odstavce čl. XLII uv. zák. k c. ř. s., jež připouští výjimku z požadavku určitosti žalobní prosby, byla-li se žalobou o přísežné udání jmění spojena žaloba na vydání toho, co žalovaný dluhuje z právního poměru, jenž jest jí základem. Vždyť nebylo tu žalováno o přísežné udání jmění a obchodní zřízenec, jehož služné závisí na určitých procentech docíleného hrubého zisku, nemůže se ani domáhati vyjevovací přísahy, že účet je správný a úplný (sb. n. s. čís. 531, 2926).

Zbývá ještě žalobní žádost ad a) uvedená. Obchodní knihy žalované, ani její zápisky nejsou společnými listinami podle čl. XLIII uv. zák. k c. ř. s. a § 304 c. ř. s., pročež žalobce nemůže povinnost k jich předložení mimo spor odvozovati z prvního zákonného ustanovení (sb. n. s. čís. 5471, 4557, 12936). Smluvní závazek, žalovanou v tomto směru převzatý, žalobce ani netvrdí. Podle posledního odstavce § 10 zák. ze dne 16. ledna 1910 čís. 20 ř. zák. může zaměstnanec bez újmy práv na předložení obchodních knih, jež má podle jiných zákonných předpisů, jen žádati, by mu byl sdělen výpis z knih, o jednáních jeho činností uskutečněných. Ježto není norem, podle nichž by obchodní pomocník mohl žádati předložení knih zaměstnavatelových mimo spor (Mayer-Grünberg, Kom. 1911 str. 156 a násl., sb. n. s. čís. 12936), není žádost opodstatněna, pokud se dotýká předložení knih a zápisků žalované. Žalobce má však podle posledního odstavce § 10 zákona o obchodních pomocnících nárok, aby mu byl sdělen výpis z knih, a má dále nárok, aby žalovaná firma s ním vyúčtovala, zvláště, když tvrdí (II. žaloby), že se žalovaná k tomu výslovně zavázala, avšak odpírá s ním vyúčtovat (III. žaloby). Jelikož žalobní prosba ad b), c) pro svou neurčitost nemůže býti podkladem jednání, a prosba uvedená ad a), v příčině předložení obchodních knih a zápisků, není již podle samého přednesu žalobcova opodstatněna, nepochybil odvolací soud, potvrdiv v těchto směrech zamítací rozsudek prvního soudu (č. 4 § 503 c. ř. s.). Pokud se týče zbývajících částí návrhu ad a), vycházel odvolací soud, jak svrchu dolíčeno, z nesprávného právního posouzení (čís. 4 § 503 c. ř. s.) a důsledkem tohoto mylného názoru nejednal ve věci samé, jakž podle § 33 zák. čís. 131/1931 sb. z. a n. bylo jeho povinností, takže pro vadnost řízení (čís. 2 § 503 c. ř. s.) přezkum napadeného rozsudku je nemožný.

Čís. 13828.

Úmluva mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem, již se přesunuje na pojištěnce pensijního nebo nemocenského pojištění větší než zákonem stanovený podíl na placení pojistného, jest neplatná.

(Rozh. ze dne 6. října 1934, Rv II 399/33.)